

Patendimenetluse üldised põhimõtted

[Patendimenetluse olemus](#)

[Menetluse etapid](#)

[Menetluse kestus ja seda mõjutavad tegurid](#)

Patendimenetluse olemus

Patenditaotluste, kehtivate patentide, samuti kasulike mudelite registreerimise taotluste ja registreeringute menetlemine kujutab endast registreerimiseks esitatud leiutise (patent, kasulik mudel) kandmist vastavasse tööstusomandi registrisse (patendiregister, kasulike mudelite register) või registreeritud leiutise registriandmetes muudatuste tegemist.

Patendiamet on leiutistele õiguskaitse andmisel registriasutus. Patendiamet kas registreerib leiutise taotluses esitatud kujul registris või keeldub registreerimisest seda välistavate asjaolude ilmnemisel.

Registreerimiseks esitatud leiutise kaitsevõimelisust eeldatakse. See tähendab, et taotleja:

- 1) esitab registreerimistaotluse sellises redaktsioonis, milles leiutise olemus ja kaitseulatus vastavad talle tema majandustegevuses vajalikule õiguskaitsele;
- 2) esitab registreerimistaotluse ainult siis, kui ta on oma parimate teadmiste juures ja talle kättesaadava teabe põhjal täielikult veendunud leiutise kaitsevõimelisuses.

Patendiameti ülesanne on enne leiutise registreerimist kontrollida taotluse riigisisestest ja rahvusvahelistest standarditest tulenevate vorminõuete täitmist. Vorminõuded on kehtestatud eelkõige selleks, et lihtsustada ja samal ajal ühtlustada patendikirjelduses toodud leiutise olemusest ja õiguskaitse ulatusest arusaamist. Vorminõuete järgimine on samuti vajalik leiutiskirjelduste ja teiste taotlusedokumentide riigisisestesse ja rahvusvahelistesse andmebaasidesse sisestamise võimaldamiseks.

Patenditaotluste korral kontrollib Patendiamet lisaks vorminõuetele leiutise vastavust patentsuse kriteeriumidele ([PatS § 8](#)). Patentsuse kriteeriumidele mittevastamine toob kaasa registreerimisest keeldumise ja patenditaotluse tagasilükkamise.

Kasuliku mudeli registreerimise taotlemisel kontrollib Patendiamet, kas leiutis on kasuliku mudelina kaitstav ([KasMS § 6](#)) ja tööstuslikult kasutatav ([KasMS § 7 lg 4](#)) ning teeb tehnika taseme otsingu, määrates kindlaks leiutisele eelnenud tehnika taseme. Leiutise ja tehnika taseme võrdlemine võimaldab kindlaks määrata leiutise uudsuse. Kui Patendiamet leiab, et leiutisel puudub uudsus, siis tehakse tehnika taseme otsingu aruandesse sellekohane märge viitega uudsust rikkuvale varasemale tehnilisele lahendusele. Taotlejal on võimalus viidet arvestades korrigeerida taotlust. Patendiameti arvamus uudsuse puudumise kohta ei too kaasa kasuliku mudeli registreerimisest keeldumist. Tööstusliku kasutatavuse puudumine toob kaasa kasuliku mudeli registreerimisest keeldumise.

Menetluse etapid

Patenditaotluse ja kasuliku mudeli registreerimise taotluse menetluse etapid on:

- 1) taotluse vastuvõtmine;
- 2) eelmenetlus (kasuliku mudeli korral menetlus);
- 3) tehnika taseme otsingu tegemine;
- 4) patenditaotluse avaldamine;
- 5) ekspertiis (patenditaotluse korral);
- 6) otsuse tegemine;

- 7) registreeringu tegemine;
- 8) registreeringu haldamine.

Taotlusi võtab vastu registriosakonna taotluste vastuvõtu spetsialist. Vastuvõtu spetsialist kontrollib taotluse vastavust niinimetatud miinimumnõuetele ([PatS § 21 lg 1](#); [KasMS § 20 lg 1](#)) ja avab taotluse registritoimiku, kui taotlusele on võimalik esitamise kuupäeva määrata.

Kui taotlus vastab miinimumnõuetele, edastab vastuvõtu spetsialist selle patendiosakonna eelmenetluse ja dokumentatsiooni spetsialistile, kes teatab taotlejale menetlusse võetud taotluse numברי ja esitamise kuupäeva ([PatS § 22 lg 2](#); [KasMS § 20 lg 11](#)).

Eelmenetluse ja dokumentatsiooni spetsialist alustab menetlusse võetud patenditaotluse eelmenetlust (kasuliku mudeli korral menetlust). Eelmenetluse ja dokumentatsiooni spetsialist kontrollib taotlusedokumentide olemasolu, nende õigeaegset esitamist ning sisu- ja vorminõuete täitmist ning riigilõivu tasumist ([PatS § 22 lg-d 5-7](#); [KasMS § 21 lg 1](#)). Eelmenetluse (menetluse) algetapil kinnitatakse taotlusele ekspert, kes klassifitseerib leiutise ja teeb taotlusele tehnika taseme otsingu. Ekspert osaleb ka taotluse sisu- ja vorminõuete kontrollimisel ning koostab ja esitab taotlejale vajadusel järelepärimisi seoses otsinguga selgituste saamiseks ja taotluse parandamiseks.

Patenditaotluse eelmenetlus kestab kuni patenditaotluse avaldamiseni ([PatS § 24](#)). See tähendab, et eelmenetluse ja dokumentatsiooni spetsialist haldab patenditaotlust kogu eelmenetluse aja, tehes koostööd eksperdiga.

Kasuliku mudeli korral kestab menetlus patendiosakonnas kuni kasuliku mudeli registreerimise otsuseni ([KasMS § 21 lg 4](#)) või registreerimistaotluse tagasilükkamise otsuseni ([KasMS § 21 lg 5](#)) või registreerimistaotluse tagasi võtmiseni või tagasivõetuks lugemiseni ([KasMS § 25 lg 1](#)).

Tehnika taseme otsingu teeb vastava tehnikavaldkonna ekspert võimalikult kiiresti pärast seda, kui taotlus vastab sisu- ja vorminõuetele sellisel määral, et otsingut on võimalik teha ([B.2.1](#)). Tehnika taseme otsing tehakse patenditaotluse korral enne patenditaotluse avaldamist ([PatS § 24](#)). Kui see ei ole aga aja puudusel võimalik, tehakse see võimalikult kiiresti pärast avaldamist.

Patenditaotluse ekspertiisi ([PatS § 23](#)) alustatakse pärast tehnika taseme otsingu tegemist ja patenditaotluse avaldamist ([D.1.3](#)). Kasuliku mudeli puhul ekspertiisi ei tehta.

Otsus patendi väljaandmise ([PatS § 23 lg 4](#)) või patenditaotluse tagasilükkamise kohta ([PatS § 23 lg 5](#)) tehakse ekspertiisi tulemuste põhjal ja patenditaotluse sisu- ja vorminõuete täitmise kontrolli tulemuste alusel.

Kasuliku mudeli registreerimise otsus tehakse registreerimistaotluse sisu- ja vorminõuete täitmise korral ([KasMS § 21 lg 4](#)) ja registreerimisest keeldumise otsus, kui taotleja ei ole neid nõudeid menetluse kestel täitnud ([KasMS § 21 lg 5](#)). Vormikohase otsuse kasuliku mudeli registreerimise kohta teeb ekspert arvestades taotluse vormi ja sisu puudutavat eelmenetluse ja dokumentatsiooni spetsialisti arvamust. Kui registreerimisest keeldumise otsus tehakse üksnes vorminõuete täitmata jätmise tõttu juba enne eksperdi menetlusse kaasamist, teeb otsuse eelmenetluse ja dokumentatsiooni spetsialist.

Patendi ja kasuliku mudeli registreeringu teeb registriosakonna spetsialist vastavalt patendi väljaandmise või kasuliku mudeli registreerimise otsuse alusel.

Registreeringuid haldab registriosakonna spetsialist. Registreeringu haldamise põhitõimeingud on kaitsedokumentide vormistamine ja väljastamine, registreeringu kehtivuse pikendamine, registreeringu kehtivuse lõppemise ja kehtivuse kaotamise ning tühistamise kohta kannete tegemine, registreeringu üleminekukannete tegemine, muude registreeringu muudatuste kohta kannete tegemine, litsentsi ja pandi registreerimine ning kõigi ettenähtud teadete avaldamine.

Menetluse kestus ja seda mõjutavad tegurid

Esmase patenditaotluse menetlus kestab Patendiametis keskmiselt 2 aastat ja kasuliku mudeli taotluse menetlus 1,4 aastat ([2019. aasta hinnang](#)).

Patenditaotluse kestust mõjutavad mitmed tegurid.

Üksiku taotluse juures mängib olulist osa taotluse koostamise kvaliteet, samuti taotleja ja patendivoliniku kogemused ning nende koostöövalmidus Patendiametiga.

Patendiameti poolt mõjutab menetluse kestust eeskätt vastava tehnikavaldkonna ekspertide ja teiste menetluses osalevate töötajate töökoormus. Üksiku taotluse menetluse kestus võib sõltuda varasema taotluse menetlusest.

Kuna tööstusomandiesemete menetlemine ei ole haldusmenetlus ([HMS § 2 lg 2](#)), siis patenditaotluste ja kasuliku mudeli menetluses ei kehti haldusmenetlusele kehtestatud tähtajad. Nimetatud menetlust reguleerivates õigusaktides on sätestatud miinimum- ja maksimumtähtajad, mida taotlejal ja Patendiametil tuleb arvestada taotlusdokumentide esitamisel ning menetlust puudutava kirjavahetuse pidamisel.

Patenditaotluse korral on keskne tähtaeg patenditaotluse avaldamine, mis peab toimuma seaduses sätestatust tulenevalt pärast **18 kuu** möödumist patenditaotluse esitamise kuupäevast või prioriteedinõude korral prioriteedikuupäevast ([PatS § 24 lg 2](#)). Patendiamet ei tohi patenditaotlust avaldada ega muul viisil avalikustada ilma patenditaotleja nõudmiseta enne nimetatud tähtaja möödumist. Teisalt ei hoita patenditaotlust pärast selle tähtaja möödumist saladuses reeglina kauem kuni järgmise Eesti Patendilehe ilmumiseni. Patenditaotlus, mida ei saa nimetatud tähtaja möödumisel vormi- või sisunõuete täitmata jätmise tõttu avaldada, lükatakse tagasi.

Eelöeldut arvestades ei saa esmase patenditaotluse menetlus kesta Patendiametis alla 20–22 kuu. Kiirem menetlemine on siiski võimalik, kui patenditaotleja soovib vajalike tingimuste täitmisel kiirendatud ekspertiisi ([D.1.4](#)).

Kasuliku mudeli puhul ei ole menetluse kestust määravat keskset tähtaega õigusaktidega sätestatud. Menetluse kestus kujuneb õigusaktides sätestatud miinimum- ja maksimumtähtaegade kasutamisel.

Kasuliku mudeli taotlus venib peamiselt siis, kui taotluse koostamisel ei ole järgitud sisu- ja vorminõudeid või taotlus on koostatud oskamatult. Seetõttu on praktikas kasuliku mudeli keskmine menetluse kestus normaalsest pikem. Kasuliku mudeli taotlust on potentsiaalselt võimalik menetleda 6–8 kuuga. Kasuliku mudeli taotlejal endal on võimalik nõuda registreeringu jõustumise edasilükkamist kuni 18 kuud prioriteedikuupäevast arvates ([KasMS § 32 lg 4](#)).

Viimati muudetud 14.09.2020

Allikas URL: <https://www.epa.ee/et/menetlusjuhised/patendimenetluse-uldised-pohimotted>